

RESERVATION Kommunfullmäktige 2025-11-10/13 punkt 6
Budget 2026 och plan 2027-2028 (KS 2025/0085)

Kommunstyrelse

Vi reserverar oss mot avslaget på vårt yrkande om ett extra anslag om 150 tkr för framtagande av en personalpolicy, kompetensförsörjningsstrategi och/eller kompetensförsörjningsplan, för säkerställande att kommunstyrelsen, i formell mening, behandlar kommunfullmäktiges revisorers rapporter och rekommendationer.

PWC revisionsrapport 2022 Personal- och kompetensförsörjning visar att kommunstyrelsen behöver ta fram styrande dokument i form av en personalpolicy, kompetensförsörjningsstrategi och/eller kompetensförsörjningsplan. *PWC revisionsrapport 2024, Lämnade rekommendationer under åren 2021-2022* visar att de brister som revisorerna tidigare påtalat inte har åtgärdats och att styrelsen inte i formell mening har tagit ställning till revisionsrapporterna.

Vi reserverar oss mot avslaget på vårt yrkande om ett extra anslag om 150 tkr för att säkerställa att kommunfullmäktiges revisorers rekommendation om konsekvensutredning av nedskärningarna av resurstilldelning till förskola/skola och vård/omsorg.

Revisionsrapport januari 2021, Granskning av ekonomistyrning, visar att kommunstyrelsen årligen ska utvärdera effekterna av vad det implicita effektiviseringskrav som följer av att löner och priser samt peng och check räknas upp med 1 procent innebär för kommunens nämnder.

Revisionsrapport april 2024, Lämnade rekommendationer under åren 2021-2022 visar att kommunstyrelsen ska säkerställa att man i formell mening behandlar revisionsrapporterna och tar ställning till de brister samt rekommendationer som revisorerna lämnat. Rapporten visar att kommunstyrelsen ska följa upp och säkerställa att revisorernas rekommendationer blir genomförda.

Revisorernas rekommendation om konsekvensutredningen syftar till att säkerställa att resurstilldelningen skett utifrån realistiska underlag samt att säkerställa fackföreningen VISIONS krav om utredning av budgetens påverkan på arbetsmiljö, arbetsbelastning och stressnivå i kommunens verksamheter. VISION vill att arbetsbelastning, arbetsmiljö och stress ska undersökas årligen för uppföljning om budgeten påverkat arbetstagarnas arbetsmiljö och/eller stressnivåer.

Vi reserverar oss mot avslaget på vårt yrkande om ett extra anslag om 50 tkr för framtagning av definitioner för benämningar av dokument av typen handlingsplan, riktlinje, strategi, plan etc.

Tydliga definitioner av benämningar av olika dokumenttyper är en förutsättning för förståelse av dokumentets innebörd och status. Om benämningen ändras utan förändring av innehållet och utan tydlig förklaring, uppstår förvirring bland såväl förtroendevalda som tjänstemän samt risk för missförstånd i kommunikationen.

Vi reserverar oss mot avslaget på vårt yrkande om ett extra anslag om 50 tkr för översyn av riktlinjerna för markanvisning och exploatering med syfte att möjliggöra efterlevnad av översiktsplan och riktlinjer för bostadsförsörjning.

Detaljplaneprojekt i Danderyd har tendens att dra ut på tiden pga att Danderydsbornas önskemål och förväntningar kring byggandet inte stämmer överens med fastighetsägarnas önskemål att bygga stort och maximera sina intäkter vid försäljning. Det finns en diskrepans mellan vad vi i demokratisk ordning beslutat om hur vi vill vår kommun ska utvecklas framöver och det ekonomiska intresset hos fastighetsägare. Denna diskrepans kan med fördel minskas genom översyn av riktlinjerna för markanvisning och exploatering, så att dessa skapar tydliga ramar baserade på vår demokratiskt framarbetade och beslutade översiktsplan samt våra likaledes demokratiskt beslutade riktlinjer för bostadsförsörjning.

Vi reserverar oss mot avslaget på vårt yrkande om ett extra anslag om 50 tkr för att ta fram en åtgärdsplan för att motverka ohälsa bland lärare i skola och förskola, att presenteras för kommunfullmäktige januari 2027.

Förskollärare och grundskollärare har gått från att nästan inte ha haft några sjukskrivningar alls i början av 1990-talet till att ha de högsta sjuktalen. Lärare betalar med sin egen hälsa på grund av stress och neddragningar av resurser och att kraven på lärare inte motsvarar de resurser som ges. Arbetsgivaren är enligt lag skyldig att förebygga risker som följer med bemannings- och resultatkrav som inte finansieras.

Socialnämnd

Vi reserverar oss mot avslaget på vårt yrkande om ett extra anslag om 50 tkr för kostnadsutredning och effektivisering av kommunens seniorbostadskö.

Klagomål har framkommit om bristfällig hantering av seniorbostadskön, samtidigt som årsavgiften upplevts för hög i förhållande till faktisk hantering. Årsavgiften till Danderyds seniorbostadskö höjdes för några år sedan utan kostnadsutredning från en engångsavgift om 500 kr till en årsavgift om 250 kr. Avgiftsnivån är baserat på andra kommuners avgiftsnivå. Detta strider mot Kommunallagen kap. 2, § 6 som handlar om Självkostnadsprincipen: Kommuner och regioner får inte ta ut högre avgifter än som motsvarar kostnaderna för de tjänster eller nyttigheter som de tillhandahåller” (Lag 2019:835). Enligt lag ska en kostnadsutredning genomföras och årsavgiften som beslutas ska baseras på faktiska kostnader för administration av seniorbostadskön.

Utbildningsnämnd

Vi reserverar oss mot avslaget på vårt yrkande om ett extra anslag för att höja skolpengen för förskolan i egen regi med 11 mnkr och för friförskolorna med 9 mnkr för att motsvara Skolverkets krav på 12 barn i småbarnsgrupp och 15 barn i syskongrupp, eftersom förskollärarnas arbetsmiljö är mycket ansträngd med krav som inte motsvarar resurser.

Skolverket har sedan 2016 återinfört barngruppernas storlek för att höja kvalitén. Både för 2025 och 2026 har det funnits statsbidrag att söka för att minska barngrupperna. Skolverkets krav på att minska barngruppernas storlek tas inte upp i kommunens kvalitetsrapport. I många barngrupper på förskolan är det 23 stycken 3-5-åringar i samma grupp och 16 stycken 1-3-åringar i samma grupp. Förskollärarna är placerade på förskolan och inte på en fast avdelning, vilket får till följd att barnen behöver kunna förhålla sig till väldigt många barn och övrig personal och att förskollärarna behöver känna alla barn för att kunna ansvara för att läroplanen följs.

Teknisk nämnd

Vi reserverar oss mot att avslaget på vårt yrkande om ett extra anslag om 1 mnkr för minskad klimatpåverkan genom effektivare, hälsosammare och klimatsmartare transporter med ökad andel cykling på säkrare och snabbare cykelstråk samt bättre utnyttjande av parkeringsplatser.

Vi reserverar oss mot avslaget på att vårt yrkande om ett extra anslag om 500 tkr för att reducera följderna av klimatförändringar genom snabbare genomförande av dagvattenplanens åtgärder samt ökad grönska på skolgårdar mot överhettning.

Extremväder förorsakade att koldioxidutsläppen kommer allt oftare och intensivare. När skyfallen och värmeböljorna kommer vet vi inte säkert, men att även Danderyd drabbas är helt säkert. Därför behöver Vattenplanens åtgärder ske snabbare och skolgårdar klimatsäkras.

Vi reserverar oss mot avslaget på vårt yrkande om ett extra anslag om 100 tkr för att bevara och öka den biologiska mångfalden genom aktiv trädgårdsrådgivning till villaägare samt utreda stärkt ekologiskt samband mellan Rinkebyskogen och Altorpsskogen.

Vi reserverar oss mot avslaget på vårt yrkande om ett extra anslag om 100 tkr för att utreda effektivare och rättvisare hushållning med dricksvatten.

Tillgången till rent vatten är grundläggande för vårt samhälle. Tillgången på rent vatten är dock begränsad och blir alltmer kostsam för samhället att producera. Därför behöver förebyggande åtgärder vidtas nu.

Vi reserverar oss mot avslaget på vårt yrkande om ett extra anslag om 1 mnkr för säkerhetshöjande och förbättrande åtgärder vid Enebybergs seniorbostäder.

Att öka brandsäkerheten för våra äldre i kommunens fastigheter är ett odiskutabelt krav och att ersätta direktverkande elvärme med luftvärmepumpar är viktigt för att minska energiförbrukning och värmekostnaderna.

Kultur- och fritidsnämnd

Vi reserverar oss mot avslaget på vårt yrkande om ett extra anslag om 150 tkr för att stödja driften av Kvarnparksbadet samt Danderyds hembygdsförenings genomförande av Valborgs- och midsommarfirande i Kvarnparken.

De ideella föreningarna som genomför folkkära traditioner och aktiviteter behöver stöd för att kunna driva verksamheten.

Miljö- och stadsbyggnadsnämnd

Vi reserverar oss mot avslaget på vårt yrkande om ett extra anslag om 500 tkr för att täcka ekonomiska konsekvenser av ändringar i lagstiftning och regelsystem kring avgiftsuttag avslags samt att vårt yrkande om 500 tkr för att täcka kostnader för anställning av extra resurs.

Pågående förändringar i lagstiftning och regler kring avgiftsuttag har stor påverkan på nämndens ekonomi på grund av minskade intäkter. Bemanningen är slimmad och i stort behov av förstärkning i form av anställning av en extra resurs.

Revision

Vi reserverar oss mot avslaget på vårt yrkande om ett extra anslag om 300 tkr till kommunfullmäktiges revisorer med hänvisning till Kommunallagen kap. 12, 8 § och dess klagande att lekmannarevisorerna själva väljer vad som ska granskas och i vilken omfattning.

I Kommunallagens 12 kapitel under rubriken "Revision" anges följande under 8 §: "Lekmannarevisorer som utses med stöd av 10 kap. 3 och 4 §§ ska i sin granskning biträdas av sakkunniga som de själva väljer och anlitar i den omfattning som behövs för att fullgöra uppdraget enligt god sed vid detta slag av granskning.

I SOU 2004:107 anges att revisorerna för granskning och ansvarsprövning i kommuner måste tillförsäkras ett sådant ekonomiskt utrymme som gör det möjligt att utföra revisionsuppdraget i enlighet med lagstiftning, god revisions-sed och revisionsreglemente.

Revisorerna har för budgetåret 2026 äskat 2 mnkr till skillnad från presidets beslutsförslag om 1,7 mnkr. Revisorerna har klargjort att föreslagen budget endast ger utrymme för tre fördjupade granskningar. De uttrycker behov av utökad budget för att kunna hantera ökade kostnader orsakade av en ny standard för kommunal räkenskapsrevision samt för att kunna hantera den årliga revisionsrisken genom att årligen kunna genomföra cirka fem fördjupade granskningar.

Eftersom det enligt Kommunallagen är revisorerna som väljer vad de vill granska och i vilken omfattning, ligger det i kommunfullmäktiges åliggande utifrån Kommunallagens lydelse att avslå presidets beslutsförslag och bifalla Miljöpartiets tilläggsyrkande, vilket ej skedde.

För att revisionen ska kunna ge Danderydsborna garantier för att skattefinansierad verksamhet sker demokratiskt, lagligt, effektivt, offentligt och i samklang med allmän moral och allmänt rättsmedvetande krävs att revisorernas rekommendationer också implementeras. Vi anser att revisorernas rekommendationer är av avgörande vikt och ska delges ledamöterna i kommunfullmäktige.

Revisorernas granskningsresultat ger underlag till förändring och utveckling av kommunens verksamhet. Miljöpartiet anser att kommunen har en otillräcklig beredning/behandling av revisorernas granskningsrapporter. Vi anser att kommunen inte har tillförsäkrat revisorerna tillräckligt med pengar för att kunna utföra revisionsuppdraget i enlighet lagstiftning och revisionsreglementet.

Vi reserverar oss mot att årliga besparingar, som berott på de prioriteringar som Moderater, Liberaler och Kristdemokrater har valt, inte har återställts.

Vi reserverar oss mot att låg skatt prioriteras framför åtgärdande av revisorernas påtalade brister och fackföreningarnas protester mot dålig arbetsmiljö, stress och sjukskrivningar.

Danderyd 2025-11-13

Gun Britt Lindström, gruppledare KF
Ruby Rosén, ledamot KF
Kjell Rosén, ledamot KF

Urval av revisorernas rekommendationer

Revisionsrapport april 2024 Lämnade rekommendationer under åren 2021-2022

Rekommendationer kommunstyrelse:

Säkerställa att styrelse/nämnd, i formell mening, tar del av samt behandlar revisionsrapporterna samt tar ställning till de brister samt rekommendationer som lämnats.

Säkerställa att styrelse/nämnd följer upp och säkerställer att beslutade åtgärder är/blir genomförda. Detta genom att tydliggöra när i tid beslutade åtgärder ska vara genomförda samt löpande säkerställa framdrift i de olika delarna och att styrelse/nämnd även får en slutredovisning när åtgärderna är verkställda.

Ta fram styrande dokument för området såsom personalpolicy, kompetensförsörjningsstrategi och/eller kompetensförsörjningsplan.

Rekommendation till socialnämnd och utbildningsnämnd:

Säkerställa kartläggning och analys av inkomna orosanmälningar, att ta del av information/utbildning avseende ansvaret för det förebyggande arbetet för barn

och unga som riskerar att fara illa, att utveckla en systematisk och strukturerad uppföljning, utvärdering och återrapportering med bäring på barn och unga som riskerar att fara illa.

Revisionsrapport april 2024 Grundläggande granskning av styrelse och nämnder 2023

Rekommendation till teknisk nämnd:

Säkerställa en tillräcklig återrapportering och bedömning av måluppfyllelsen för målen i beslutad verksamhetsplan. (Samtliga mål i avfallsverksamheten och VA-verksamhetens delårsrapporter saknar bedömning. Vi kan därför inte bedöma om åtgärder har krävts.)

Revisionsrapport april 2023 Uppföljande granskning avseende investeringsstyrning

Rekommendation kommunstyrelse, fastighetsnämnd och teknisk nämnd:

Att säkerställa att de tidigare lämnade rekommendationerna (2020) åtgärdas under år 2023.

Revisionsrapport november 2022, Granskning av personal- och kompetensförsörjning

Rekommendation kommunstyrelse:

Ta fram styrande dokument för området såsom personalpolicy, kompetensförsörjningsstrategi och/eller kompetensförsörjningsplan.

Revisionsrapport april 2022 Samverkan kring barn och unga som riskerar att fara illa

Rekommendation socialnämnd och utbildningsnämnd:

Säkerställa att strukturer, riktlinjer och rutiner för samverkan är kända bland verksamheternas medarbetare.

Säkerställa kartläggning och analys av inkomna orosanmälningar.

Ta del av information/utbildning avseende ansvaret för det förebyggande arbetet för barn och unga som riskerar att fara illa.

Utveckla en systematisk och strukturerad uppföljning, utvärdering och återrapportering med bäring på barn och ungas uppväxtvillkor/arbetet för barn och unga som riskerar att fara illa, vilket är en viktig förutsättning för att kunna vidta aktiva åtgärder.

Revisionsrapport januari 2021 Granskning av ekonomistyrning

Rekommendation kommunstyrelse:

Se över möjligheten att redan i samband med framtagandet av planeringsförutsättningar bedöma/beräkna volymeffekter samt nämndernas kapitalkostnader.

Årligen utvärdera effekterna av det implicita effektiviseringskrav som följer av att löner och priser samt peng och check räknas upp med 1 procent innebär för kommunens nämnder.

Revisionsrapport januari 2020 Kommunstyrelsens uppsiktsplikt

Rekommendation till kommunstyrelse:

KS bör göra en översyn av ekonomistyrningsprinciperna samt säkerställa att dessa är aktuella och ändamålsenliga.

KS bör säkerställa en ändamålsenlig och transparant uppföljning av såväl verksamhetsmål som kopplade nyckeltal.

Revisionsrapport januari 2019 Förstudie kring elevers rätt till särskilt stöd
Uppföljande granskning av den fördjupande granskningen som genomfördes år 2013 visar att det behövs en fördjupad granskning. Rekommendationer:
Nämnden tillser att elever i behov av särskild stöd får det särskilda stöd som de behöver (3 kap. 7 § 3 st Skoll).